

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 65, 66, 67 og 68 (Alm. del) stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 19. februar 2008.

4. marts 2008

Med venlig hilsen

Helge Sander

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 08-032964
Dok nr. 494753
Side 1/1

Spørgsmål nr. 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67 og 68 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 19. februar 2008 til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (Alm. del).

Spørgsmål 56

Ministeren bedes redegøre for, om det er korrekt forstået, at den danske regering har tilsluttet sig UNESCO-kriterierne, og hvilken status disse har.

Svar

Der er ikke tale om UNESCO-kriterier, men om en række overordnede anbefalinger udarbejdet i regi af UNESCO. Anbefalinger er i sagens natur ikke bindende.

Jeg kan tilføje, at anbefalinger ifølge UNESCO's procedureregler godkendes med simpelt flertal. I mange tilfælde kommer anbefalingerne endda ikke til egentlig afstemning, men fremlægges blot for medlemslandene i plenum.

Spørgsmål 57

Ministeren bedes redegøre for, hvorfor han i besvarelse af spm. 19-21 fortæller, at den akademiske medindflydelse er sikret ved at personalet er repræsenteret i bestyrelsen, men at han undlader at fortælle, at det fremgår som et absolut lovkrav, at de interne bestyrelsesmedlemmer altid skal/vil være i mindretal overfor eksterne medlemmer.

Svar

Medindflydelse er ikke ensbetydende med at have et flertal, men at have indflydelse på beslutningerne sammen med andre. Det videnskabelige personale har medindflydelse, blandt andet fordi de er repræsenteret i bestyrelsen og har stemmeret.

Det er korrekt, at bestyrelserne ved universiteterne skal have et eksternt flertal. Det fremgår klart af universitetsloven, der som anden lovgivning er offentligt tilgængelig.

Spørgsmål 58

Ministeren bedes i forlængelse af besvarelser på spm. 19-21 om den såkaldte Lincoln-undersøgelse om universiteters frihedsgrader i forskellige lande kommentere, om fremstillingen af UNESCO-kriterierne par. 31-32 er korrekt gengivet, jf. FORSKERforum 211.

Ministeriet for Videnskab Teknologi og Udvikling

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 08-032964
Dok nr. 494753
Side 1/1

Svar

Tidsskriftet Forskerforum er en privat udgivelse, hvis indhold jeg ikke har nogen indflydelse på. Jeg vil derfor afholde mig fra at vurdere, om tidsskriftet har givet anbefalingerne korrekt.

Det bemærkes i øvrigt, at anbefalingerne fra UNESCO er offentligt tilgængelige.

Spørgsmål 59

Ministeren bedes kommentere, om det er i overensstemmelse med universitetsloven, at UNESCO-kriterium i par. 31 anbefaler, at det akademiske personale skal have retten til at vælge majoriteten af medlemmerne i akademiske organer.

Svar

I anbefalingerne fra UNESCO anbefales det, at det videnskabelige personale er repræsenteret i de styrende organer. Dette er i overensstemmelse med bestemmelserne i universitetsloven.

Det anbefales endvidere, at det videnskabelige personale har mulighed for at vælge over halvdelen af medlemmerne i de akademiske organer. Efter universitetsloven er der følgende akademiske organer ved danske universiteter: akademisk råd, studienævn og ph.d.-udvalg. I de akademiske organer har det videnskabelige personale flertal. Der er således ikke modstrid mellem anbefalingerne fra UNESCO og universitetsloven.

Spørgsmål 60

Ministeren bedes kommentere, om det er i overensstemmelse med universitetsloven, at UNESCO-kriterium i par. 32 anbefaler kollegialitet, dvs. deltagelse for alle akademiske personalegrupper vedrørende de interne beslutningsstrukturer og praksiser, samt at beslutningstagning bør omfatte alle beslutninger som handler om administration og politikker vedr. højere uddannelse, curricula, forskning, udvidelse af arbejdsfelter, allokering af ressourcer og relaterede aktiviteter.

Svar

Det fremgår af punkt 32 i UNESCO's anbefalinger, at principperne om kollegialitet blandt andet omfatter fælles ansvar, og at alle berørte kan deltage i interne beslutningsorganer. Jeg finder derfor ikke, at der er modstrid mellem universitetsloven og anbefalingerne fra UNESCO.

Der kan i øvrigt henvises til besvarelsen af spørgsmål 59.

Spørgsmål 61

Ministeren bedes redegøre for, hvorfor han ikke refererede UNESCO-kriterierne par. 31-33 i sin besvarelse af spm. 19-21.

Svar

Jeg må henvise til, at anbefalingerne fra UNESCO er offentligt tilgængelige.

Spørgsmål 62

Ministeren bedes redegøre for, hvorledes ministeren kan påstå, at Lincoln-kriterierne er selvopfundne og ikke har noget at gøre med UNESCO-kriterierne par. 31-32, når disse konkret omtaler selvstyre, valg af rektor og akademisk sikkerhed i ansættelse.

Svar

Terence Karran, der er ansat ved University of Lincoln, har foretaget undersøgelsen. Undersøgelsen er mig bekendt ikke bestilt eller på anden måde officielt anerkendt af hverken stater eller internationale organisationer – heller ikke UNESCO. I undersøgelsen har Karran anvendt en række parametre under henvisning til anbefalingerne fra UNESCO. Emnerne er de samme, men parametrene er valgt af Karran selv. Der står for eksempel intet i anbefalingerne fra UNESCO om, at forskningsfrihed bør være skrevet ind i medlemslandenes grundlove.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Side 3/3

Spørgsmål 63

Skal ministerens svar på spm. 19-21 forstås sådan, at regeringen ikke tilslutter sig UNESCO-kriterierne og derfor ikke agter at implementere disse i den danske universitetslovgivning?

Svar

Jeg mener ikke, at der er modstrid mellem anbefalingerne fra UNESCO og de rammer, der er fastsat for universiteternes arbejde med forskningsfriheden. På den baggrund finder jeg ikke anledning til at tage nye initiativer på området.

Spørgsmål 64

Kan ministeren bekræfte oplysningen om, at succesraten ved forskeres ansøgninger hos forskningsråd er mindre end 20 pct., jf. FORSKERforum 211? Ministeren bedes referere undersøgelser af feltet, såfremt sådanne findes.

Svar

For så vidt angår Det Strategiske Forskningsråd kan jeg oplyse, at:

- Rådet i 2007 modtog 232 ansøgninger, som samlet set ansøgte for 2.814 mio. kr. Af disse ansøgninger blev 64 ansøgninger imødekommet, hvilket svarer til en succesrate på 28 % (baseret på antal bevillinger). Det samlede bevilgede beløb var på 700 mio. kr., hvilket svarer til en succesrate på 25 % (baseret på beløb).
- Rådet i 2006 modtog 197 ansøgninger, som samlet set ansøgte for 2.365 mio. kr. Af de disse ansøgninger blev 41 ansøgninger imødekommet, hvilket svarer til en succesrate på 21 % (baseret på antal bevillinger). Det samlede bevilgede beløb var på 413 mio. kr., hvilket svarer til en succesrate på 17 % (baseret på beløb).

For Det Frie Forskningsråds vedkommende kan jeg oplyse, at:

- Rådet i 2007 samlet modtog 3.010 ansøgninger om rådets fondsmidler. Der blev samlet set ansøgt om støtte for knap 6 mia. kr. Af disse ansøgninger blev 961 imødekommet, hvilket giver en succesrate på 32 % (baseret på antal bevillinger). Rådet havde i 2007 mulighed for at uddele bevillinger for samlet godt 1 mia. kr., hvilket svarer til en succesrate på 18 % (baseret på beløb).

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Side 4/4

I 2006 modtog Det Frie Forskningsråd 2.447 ansøgninger med et samlet ansøgt beløb på i alt knap 5 mia. kr. Rådet imødekom 924 ansøgninger, hvilket svarer til, at succesraten blev på 38 % (baseret på antal bevillinger). Det samlede bevilgede beløb i 2006 var på 913 mio. kr., hvilket svarer til en succesrate på 20 % (baseret på beløb).

Det bemærkes, at Jørgen Øllgaard fra FORSKERforum beregner succesraten for Det Strategiske Forskningsråd til 41 % i 2007. Det skyldes, at han ser bort fra interessetilkendegivelserne og beregner succesraten som forholdet mellem de ansøgere, der inviteres til at indsende en egentlig ansøgning, og de der får en bevilling.

Det betyder, at sammenligningen mellem Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd sker på et fejlagtigt grundlag, da Det Frie Forskningsråd som hovedregel ikke anvender interessetilkendegivelser.

Det Strategiske Forskningsråd anvender interessetilkendegivelser af hensyn til forskerne. Fordelen ved interessetilkendegivelser er, at færre skal bruge tid på at lave en egentlig ansøgning, hvilket er en fordel i Det Strategiske Forskningsråds relativt store ansøgninger, hvor der er mange deltagende parter. Men interessetilkendegivelsen udarbejdes på baggrund af et helt almindeligt opslag, og den indeholder en ret grundig beskrivelse af forskningsprojektet.

Videnskabsministeriets Forsknings- og Innovationsstyrelse har derfor altid omtalt interessetilkendegivelserne til Det Strategiske Forskningsråd som ansøgninger.

Spørgsmål 65

Kan ministeren bekræfte, at svaret på spm. 14 skal forstås sådan, at han ikke kender nogle i det nordjyske erhvervsliv, som støtter regeringens afskaffelse af gruppeeksamen?

Svar

I mit svar på spørgsmål 14 har jeg redegjort for regeringens politiske grunde for at afskaffe gruppeprøver.

Spørgsmål 66

Kan ministeren bekræfte, at det er korrekt, at Danmark kun får 2-3 ud af 300 forskningsbevillinger fra det nye europæiske forskningsråd, samt at dette er en succesrate på under 1 pct. jf. FORSKERforum 211s fremstilling?

Svar

Det fremgår af oplysningerne om ansøgninger til Det Europæiske Forskningsråd, at der i første runde indkom ansøgninger fra 172 danske forskere. Det må konstateres, at de danske ansøgere ikke i ønskeligt omfang har klaret sig i konkurrencen om at opnå bevillinger. Der er behov for i højere grad at stimulere højt kvalificerede danske forskere til at søge støtte i Det Europæiske Forskningsråd. Nationalt findes en række danske finansieringsmuligheder, der kan styrke danske forskeres muligheder for at kvalificere sig i den europæiske elite.

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Side 5/5

Spørgsmål 67

Kan ministeren angive årsagerne til den lave danske succesrate i forhold til det nye europæiske forskningsråd?

Svar

Det er vanskeligt på det foreliggende grundlag at pege på de præcise årsager til det danske resultat. Der er tale om en første ansøgningsrunde, og mindre forskydninger ville få forholdsvis stor betydning for de enkelte landes resultater. Ligeledes modtog Det Europæiske Forskningsråd i første runde langt flere ansøgninger end forventet, og der er store landevariationer. Det er derfor endnu ikke muligt at generalisere om antallet af ansøgere eller tale om et normalt niveau.

Vi bør vente på tal fra de kommende udbud før, der drages håndfaste konklusioner. Jeg vil naturligvis følge denne udvikling nøje, og jeg kan i den forbindelse nævne, at Videnskabsministeriet ultimo januar 2008 har holdt et møde med universiteterne og forskningsrådene om mulighederne for at stimulere den danske deltagelse i aktiviteter under Det Europæiske Forskningsråd.

Spørgsmål 68

Ministeren bedes kommentere følgende udsagn: ”Med en succesrate på kun 1 pct. ved den første uddeling fra det nye Europæiske forskningsråd er deltagelsen i EU's forskningssamarbejde en underskudsforretning for Danmark, som bidrager med ca. 2 pct. af EU's forskningsbudget”, jf. FORSKERforum 211.

Svar

Det Europæiske Forskningsråd blev etableret med henblik på at styrke grundforskningen i EU og Europas globale konkurrenceevne. Et meget stort antal højt kvalificerede forskere har udnyttet denne mulighed for at fremme deres forskerkarriere. Dette viser, at Det Europæiske Forskningsråd er et vigtigt instrument i det europæiske forskningssamarbejde. Det skal vi blive bedre til at udnytte.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Side 6/6